

пристанището на Атонъ. Бледата свѣтлина на пролѣтната луна е паднала низко надъ тихия полуостровъ. Сега пътът е спокоенъ.

Малки свѣтлини играятъ по кипариси и смоковници и очертаватъ лицето на Атонъ.

Тукъ е земното жилище на Пресвета Богородица. Издигнати сѫ много манастири, които се славятъ съ своите старини. Иконостасите сѫ цѣфнали отъ позлатена резба, а стените грънятъ съ своята чудна иконопись. Въ всѣки храмъ на централно място е поставена иконата на майката Господня. А на нѣкои манастири тя е покровителка и застѣпница предъ Бога.

Въ Атонъ живѣятъ деветъ хиляди монаси, които съ смиренiето си, съ молитвите си и постническия си животъ сѫ примѣръ за служене на Бога и светата Божия майка. Поголѣма частъ отъ манастирите сѫ славянски. И ние българите имаме тамъ свой манастиръ, който се казва Зографски.

Нѣкога и Хиландарскиятъ манастиръ е билъ нашъ. Но сега принадлежи на сърбите.

Хиландарскиятъ манастиръ е свързанъ здраво съ сѫдбата на българския народъ. Презъ тъмното турско робство, въ една отъ

килиите на този манастиръ великиятъ българинъ Отецъ Паисий е живѣлъ и написалъ своята Славянобългарска история, въ която така се обрѣща къмъ гърчеещите се българи: „О, неразумни, защо се срамувате да се наричате българи?“ Тази наша голѣма светиня, Славянобългарската история, сега се пази въ библиотеката на Зографския манастиръ. Въ нейните пожълтели страници и черковнославянско писмо, великиятъ монахъ е заключилъ своя благороденъ зовъ къмъ българите да се събудятъ отъ турското робство, да почерпятъ сили отъ своето велико минало, да се осъзнаятъ като народъ и да се освободятъ отъ игото на турчина. За настъ, българите, тая книга е свещена.

Всѣка година поклонници българи отиватъ въ Атонъ, за да видятъ земното свето жилище на Майката Божия, да се поклонятъ на Паисиевата килия и съ треперящи ржце да се докоснатъ до онай жива искра, която още гори въ гордите страници на Славянобългарската история.

Атонъ е светилище на българскиятъ народъ.

И. Стубель